

"राष्ट्रीय अन्न प्रक्रिया अभियान " अंमलबजावणी व
सनियंत्रणासाठी क्षेत्रीय स्तरावर जिल्हास्तरीय अन्न
प्रक्रिया अभियान समिती गठीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन दुग्धव्यवसाय विकास व मत्सव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक राअअ-२०१२/प्र.क्र. १०१ (४)/१४ अे
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, विस्तार, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : ५ जानेवारी, २०१३.

- वाचा : १) केंद्रीय अन्न प्रक्रिया मंत्रालय यांचे पत्र क्र.१-५४/२०११-पीसी, दि. २५.१.२०१२
२) केंद्रीय अन्न प्रक्रिया मंत्रालय यांचे पत्र क्र.१-५४/२०११-पीसी, दि. १.२.२०१२
३) कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. राअअ-२०१२/प्र.क्र. १०१/१४ अे, दि. ७.५.२०१२
४) कृषि व पदुम विभागाचे शासन निर्णय राअअ-२०१२/प्र.क्र. १११/१४ अे, दि. ३.५.२०१२
५) केंद्रीय अन्न प्रक्रिया मंत्रालय यांचे पत्र क्र.एमएफपीआय-सीसी(१)/२०१२, दि. २८.८.२०१२
६) महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित यांचे पत्र क्र.प्रकल्प/राअप्रअ./बजेट /२०१२-१३/६४५५, दि. ६.९.२०१२
७) कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्रमांक राअअ-२०१२/प्र.क्र.१०१(१)/१४ अे, दि. ४.१.२०१३.
८) कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्रमांक राअअ-२०१२/प्र.क्र.१०१(२)/१४ अे, दि. ४.१.२०१३.
९) कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्रमांक राअअ-२०१२/प्र.क्र.१०१(३)/१४ अे, दि. ४.१.२०१३

प्रस्तावना :

राज्यातील अन्न प्रक्रिया क्षेत्राचा विकास करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या अन्न प्रक्रिया मंत्रालयाने १२ व्या पंचवार्षिक योजनेअंतर्गत राज्य शासनाच्या सहकार्याने राज्यात राष्ट्रीय अन्न प्रक्रिया अभियान ही नवीन केंद्र पुरस्कृत योजना राबविण्याचा निर्णय घेतला आहे. यासाठी केंद्र शासनाचा हिस्सा ७५% आणि राज्य शासनाचा हिस्सा २५% इतका प्रति वर्षी ठेवण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. केंद्रीय अन्न प्रक्रिया मंत्रालयाच्या मार्फत कार्यरत असलेल्या विविध योजनेचे विकेंद्रीकरण करून राज्य शासनाच्या सहभागाने सदर योजना सक्षमपणे राबविणे असा या योजनेचा मुख्य उद्देश आहे. राष्ट्रीय अन्न प्रक्रिया अभियानाचे घटक (उद्दिष्टे) उपरोक्त संदर्भ क्र.१,२,५ मध्ये नमुद केलेली असून संदर्भ क्र. ७ अन्वये समन्वय यंत्रणा निश्चित करून प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे.

केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार या योजनेच्या राज्य स्तरावरील अंमलबजावणीसाठी मंत्री स्तरावर राज्य अन्न प्रक्रिया व विकास परिषद, प्रकल्प / योजनांच्या प्रगतीचे सनियंत्रण करण्यासाठी राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूर समिती व क्षेत्रीय स्तरावर जिल्हास्तरीय अन्न प्रक्रिया अभियान समिती गठित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

केंद्र शासनाने प्रसिद्ध केलेल्या मार्गदर्शक सुचनेनुसार अन्न प्रक्रिया अभियानाच्या क्षेत्रीय स्तरावरील अंमलबजावणीसाठी जिल्हा अधिकारी, कृषि अधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हास्तरीय अन्न प्रक्रिया अभियान समिती गठीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदरहू समितीची रचना खालीलप्रमाणे असेल :-

१.	जिल्हा अधिकारी	अध्यक्ष
२.	महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र	सदस्य

३.	प्रतिनिधी , जिल्हा लिड बँक	सदस्य
४.	कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद	सदस्य
५	जिल्हा उपसंचालक (पशुसंवर्धन)	सदस्य
६	जिल्हा मल्टीव्यवसाय विकास अधिकारी	सदस्य
७	प्राध्यापक, शासकीय कृषि महाविद्यालय / कृषि विज्ञान केंद्र	सदस्य
८	जिल्हा व्यवस्थापक, पणन मंडळ	सदस्य
९	अध्यक्ष, जिल्हा उद्योग संघटना	सदस्य
१०	अध्यक्ष, जिल्हा फळप्रक्रिया संघ / पणन उत्पादक संघ	सदस्य
११	अध्यक्ष, अन्न प्रक्रिया क्षेत्रातील स्वयंसहायता गट	सदस्य
१२	विभागीय व्यवस्थापक, महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित	सदस्य सचिव

अन्य अधिकारी / तज्ज्ञ व्यक्तिना/ शास्त्रज्ञ, कृषि विद्यापीठ यांना सदस्य म्हणून आवश्यकतेनुसार बैठकीत निमंत्रित करण्याचा अधिकार सदस्य सचिवांना असेल.

सदस्य सचिव हे केंद्र शासनाने व दिलेल्या मार्गदर्शक सुचने प्रमाणे जिल्हास्तरावर अन्न प्रक्रियेसंबंधी प्राप्त झालेल्या प्रस्ताव बैठकीत सादर करतील. बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार सदर प्रस्ताव व्यवस्थापकीय संचालक तथा अभियान संचालक कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादीत, राजन हाऊस, प्रभादेवी, मुंबई- २५ यांच्याकडे पुढील कार्यवाहीसाठी सादर करतील. अभियान संचालक प्रस्तावाच्या गुणवत्तेनुसार राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूर समितीपुढे मान्यतेसाठी सादर करण्याबाबत निर्णय घेतील. तसेच, मंजूर करण्यात आलेल्या जिल्हास्तरीय प्रस्ताव / प्रकल्प/ योजनांच्या प्रगतीचा आढावा घेतील.

सदरहू समितीची बैठक अध्यक्षांच्या सहमतीनुसार सदस्य सचिव वेळोवेळी आयोजित करतील.

सदस्य सचिव केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सुचनांप्रमाणे या योजनेचा आर्थिक व भौतिक प्रगतीचा मासिक अहवाल विहित कालमर्यादेत अभियान संचालक, राष्ट्रीय अन्न प्रक्रिया अभियान यांना सादर करतील.

२. उपरोक्त समितीची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे असेल :-

- (१) राष्ट्रीय अन्न प्रक्रिया अभियान योजना व त्या अनंतर्गत संबंधीत क्षेत्रीय कार्यालयाशी समन्वय करून राज्य अन्न प्रक्रिया अभियाना अंतर्गत जिल्हा अन्न प्रक्रिया आराखडा तयार करणे.
- (२) जिल्हा स्तरावर राष्ट्रीय अन्न प्रक्रिया अभियानाचे समन्वय, अंमलबजावणी तथा सनियंत्रण करणे व या अंतर्गत प्राप्त होणाऱ्या प्रकल्पाचे / प्रस्तावाची तपासणी करून योग्य प्रस्ताव शिफारशीसह अभियान संचालक कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादीत, राजन हाऊस, प्रभादेवी, मुंबई- २५ यांच्याकडे पुढील कार्यवाहीसाठी सादर करतील.
- (३) मंजूर करण्यात आलेल्या प्रकल्प / योजनांच्या प्रगतीचे सनियंत्रण करणे. तसेच, राष्ट्रीय अन्न प्रक्रिया अभियानाच्या प्रसिद्धीसाठी मार्गदर्शन करणे.
- (४) अभियान संचालक, राष्ट्रीय अन्न प्रक्रिया अभियान यांना नेमून दिलेल्या जबाबदाऱ्या पार पाडणे.
- (५) आवश्यकतेनुसार वेळोवेळी योजनांचे मुल्यमापन करणे.
- (६) योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी क्षेत्रीय अभ्यासाची व्यवस्था करणे.

(७) मंजूर योजनेसंबंधीच्या उद्दिष्टांच्या फलनिष्पत्तीचा आढावा घेणे

राष्ट्रीय अन्न प्रक्रिया अभियान संदर्भात केंद्रीय अन्न प्रक्रिया मंत्रालयाने व राज्य शासनाने वेळोवेळी दिलेल्या मार्गदर्शक सूचना व कार्यपद्धती यांचे अनुकरण व पालन स्थापन केलेली समिती करेल.

३. सदर शासन निर्णय नियोजन व वित्त विभागाच्या अनुक्रमे अनौपचारिक संदर्भ १७५७/कार्यासन १४३१, दिनांक १८.६.२०१२ व अनौपचारिक संदर्भ क्र.३०१/१२/व्यय-१, दिनांक ६.१०.२०१२ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेब साईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक संकेतांक २०१३०१०५१७२३००५८०१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रणाली चिटणीस)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव

मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव.

मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक

अ.मु.सचिव (कृषि व पणन), यांचे स्वीय सहाय्यक.

प्रथान सचिव (वित्त) विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

प्रथान सचिव (नियोजन) नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

प्रथान सचिव (उद्योग), उद्योग उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२

प्रथान सचिव (सहकार), उद्योग उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२

सचिव (पदम), उद्योग उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२

सचिव, अन्न प्रक्रिया मंडळ, मंत्रालय, भारत सरकार, पंचशिल भवन,

ऑगस्ट क्रांती मार्ग, नवी दिल्ली ११०००४९ (पत्राने)

आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

आयुक्त (मत्स्यव्यवसाय), महाराष्ट्र शासन, मुंबई

विभागप्रमुख (अन्न प्रक्रिया विभाग), अन्न प्रक्रिया महाविद्यालय,

मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

अध्यक्ष, मराठा चैंबर ऑफ कॉमर्स, स्वारगेट, पुणे

अध्यक्ष, इंडीया फुड प्रोसेसर्स असोसिएशन (वेस्ट झोन), पुणे

व्यवस्थापकीय संचालक तथा अभियान संचालक कृषि उद्योग विकास

महामंडळ मर्यादीत, राजन हाऊस, प्रधादीवी, मुंबई- २५

सह अभियान संचालक, राज्य अन्न प्रक्रिया अभियान कृषि उद्योग विकास

महामंडळ मर्यादीत, गोरेगांव, मुंबई-

संचालक, (प्रक्रिया व नियोजन) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

संचालक, विस्ताव व प्रशिक्षण, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

प्रथान सचिव (कृषि), कृषि व पदम विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय

सहाय्यक

उपसचिव (फलोत्पादन), यांचे स्वीय सहाय्यक

उपसचिव (विद्यापीठ), यांचे स्वीय सहाय्यक

* विभागीय व्यवस्थापक, महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित मार्फत पत्राने

सर्व जिल्हा अधिकारी

सर्व महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग कॅंद्र

सर्व अध्यक्ष, जिल्हा लिड बैंक

सर्व जिल्हा व्यवस्थापक पणन मंडळ, महाराष्ट्र राज्य,

सर्व कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद

सर्व जिल्हा उपसंचालक (पशुसंवर्धन)

सर्व कृषि विकास अधिकारी

सर्व प्राध्यापक, शासकीय कृषि महाविद्यालय / कृषि विज्ञान कॅंद्र *

सर्व अध्यक्ष, जिल्हा उद्योग संघटना *

सर्व अध्यक्ष, जिल्हा फलप्रक्रिया संघ / पणन उत्पादक संघ *

सर्व अध्यक्ष, अन्न प्रक्रिया क्षेत्रातील स्वयंसहायता गट

सर्व विभागीय व्यवस्थापक, महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित

कक्ष अधिकारी, नियोजन विभाग (का.१४३१), मंत्रालय, मुंबई ३२

कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग, (अर्थसंकल्प-३३/व्यय १), मंत्रालय, मुंबई ३२

कक्ष अधिकारी (६ ओ, २ओ), कृषि व पदम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२

निवडनस्ती -१४ अे